

Od węgla do dronów. Fenomen Nowych Gliwic

fot. M. Baranowski

Od 2008 r. Nowe Gliwice są wizytówką naszego miasta. To wyjątkowe miejsce, gdzie przeszłość łączy się z przyszłością, a tradycja przeplata z nową myślą technologiczną. Centrum nowoczesnego przemysłu, skupiające kilkadziesiąt firm z branży nowych technologii, a jednocześnie funkcjonalna miejska przestrzeń, która przyciąga mieszkańców wydarzeniami kulturalnymi i sportowymi. Przemiana pokopalnianego terenu w Centrum Edukacji i Biznesu pochłonęła 24 mln euro. Po dziesięciu latach trzeba stwierdzić, że to bardzo udana miejska inwestycja.

Od Gleiwitzer Grube...

fot. zbioru Muzeum w Gliwicach

Gleiwitz Kokerei – widok od strony torów. Lata 20. XX w.

Historia pięknie odrestaurowanych, przyciągających uwagę budynków sięga połowy XIX wieku. Wówczas nadreński przedsiębiorca William Suermontd rozpoczął odwierty w poszukiwaniu węgla kamiennego w rejonie Gliwic. Początek kopalni „Gliwice” datuje się na 1901 r., gdy połączono 16 pól górniczych w jedno. Później

wybudowano infrastrukturę techniczną i rozpoczęto fedrowanie. Do 1945 roku zakład nosił nazwę Gleiwitzer Grube, później KWK „Gliwice”.

Pierwszy poziom wydobywczy, na głębokości 185 metrów, założono w 1911 r. W 1930 r. roczna produkcja przekroczyła 500 tysięcy ton węgla,

a podczas II wojny światowej osiągnęła niemal 900 tys. ton. Wraz z drążeniem szybów rozpoczęła się również budowa najbardziej charakterystycznych budynków kopalni – monumentalnej cechowni z łaźnią, maszynowni i kotłowni, w których obecnie mieszczą się firmy Nowych Gliwic. Budynki powstały według projektu architektów Emila i Georga Zillmannów, twórców katowickiego Giszowca i Nikiszowca.

Po II wojnie światowej w kopalni „Gliwice” fedrowano jeszcze przez ponad 50 lat. Pomimo zmian politycznych kopalnia funkcjonowała nieustannie do 1999 r., gdy ogłoszono jej upadłość. Została zamknięta w 2000 r. Dwa lata później zarząd województwa śląskiego wydał decyzję o przekazaniu przez Skarb Państwa dawnej kopalni Miastu Gliwice (w formie darowizny).

fot. zbioru Muzeum w Gliwicach

Gleiwitzer Grube – lata 20. XX w.

...do Centrum Edukacji i Biznesu

foto: M. Baranowski

W 2006 r. miasto rozpoczęło rewitalizację zdegradowanego 15-hektarowego terenu na cele biznesowe i edukacyjne. Po uzyskaniu dofinansowania unijnego, w latach 2006-2008 przekształcono to miejsce w strefę przedsiębiorczości.

Zabytkowe budynki poddano pieczołowitej renowacji. Przygotowano działki inwestycyjne wraz z drogami dojazdowymi i niezbędną infrastrukturą.

Cechownia i maszynownia zachowały swój historyczny, industrialny wygląd, ale dzięki innowacyjnym rozwiązaniom technologicznym zyskały też nowoczesny charakter. Wnętrza nadano nowe funkcje i układ przestrzenny.

Pieczołowicie oczyszczono elewacje, wymieniono pokrycie dachów, pojawiła się nowa aluminiowa i drewniana stolarka ściśle odtwarzająca pierwotne podziały przeszkleń. Przy realizacji starano się zachować oryginalne posadzki, balustrady i klinkierowe okładziny ścian.

Budynek cechowni to dziś przestrzeń biznesowa – to tu ma siedzibę Śląska Sieć Metropolitalna. W przepięknej auli drewnianej i kilku mniejszych salach konferencyjnych organizowane są kongresy, konferencje i targi. Przez kilka lat działa tutaj również Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości

W maszynowni znajdują się aktualnie pomieszczenia firm projektowo-badawczych oraz Oddział Odlewnictwa gliwickiego Muzeum. Wyremontowano także willę dyrektora, a na fundamentach dawnej dyrekcji kopalni stanął z nowy budynek, połączony z cechownią stalowo-szklanym łącznikiem.

1 października 2008 r. uroczystie otwarto Centrum Edukacji i Biznesu. Na zdjęciu od lewej: Bogdan Traczyk, prezes GAPR,, Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic

foto: A. Witwicki / UM Gliwice

Zrewitalizowano również teren okalający odrestaurowane budynki. Pojawiły się rozległe zieleńce, drogi dojazdowe, parkingi, boiska sportowe, dekoracyjne oświetlenie. Na początek do dyspozycji oddano 4 hektary skomunikowanych działek inwestycyjnych wyposażonych w nowoczesną infrastrukturę i uzbrojonych

w sieć wodociągowo-kanalizacyjną oraz teleinformatyczną.

Nowe Gliwice to jedna z największych rewitalizacji pokopalnianych terenów w Polsce. Terenem i obiektami c gospodaruje ich właściciel – Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.

Koszt rewitalizacji 15-hektarowego terenu wyniósł 24 mln euro. 9,5 mln euro pozyskano z funduszy europejskich, pozostała kwota pochodziła z budżetu Miasta Gliwice.

foto: archiwum UM Gliwice

Trzon Nowych Gliwic stanowią budynki cechowni i maszynowni dawnej kopalni. Zabytkowe obiekty zostały uzupełnione o nowoczesny budynek, który powstał w miejscu siedziby dawnej dyrekcji kopalni. Znajduje się w nim Inkubator Nowych Gliwic dysponujący 20 lokalami i własną serwerownią.

foto: zbiory Muzeum w Gliwicach

Od 2010 r. w odrestaurowanej maszynowni mieści się Oddział Odlewnictwa Muzeum w Gliwicach, w którym wyeksponowano zbiór odlewów artystycznych z brązu i żeliwa. Wystawa przygotowana przez Studio Nizio Design International otrzymała wyróżnienie w konkursie Wydarzenie Muzealne 2010

Nowe Gliwice – dobry adres

fot. materiały Future Processing

Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic:

Zależało nam na rewitalizacji tego terenu, utworzeniu nowych miejsc pracy i stworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Udało się nadać temu miejscu nowe życie, całkowicie zmieniając jego charakter. Obecnie Nowe Gliwice to wizytówka Gliwic – mała dolina krzemowa, centrum nowych technologii przyciągające liczące się na rynku firmy. Są symbolem przemiany, jakiej dokonaliśmy w Gliwicach na przestrzeni ostatnich 25 lat – z miasta o górniczych tradycjach staliśmy się miastem nowoczesnym, z doskonałymi widokami na przyszłość.

Przeznaczenie Nowych Gliwic dla biznesu z sektora nowoczesnych technologii było strzałem w dziesiątkę. Jeszcze przed oficjalnym otwarciem cała powierzchnia biurowa dostępna wówczas na wynajem została zarezerwowana. Inwestorów przyciągały m.in. walory architektoniczne budynków i wysoki standard wykończenia. Chętnych nie brakowało, bo lokalizacja kompleksu jest wyjątkowo atrakcyjna – niedaleko stąd do skrzyżowania autostrad A1 i A4. Podstawowym atutem jest potencjał prężnie rozwijającego się miasta – dostęp do lokalnego rynku pracy, wykwalifikowanych kadr Politechniki Śląskiej i potencjalnych partnerów biznesowych. Na działalność inwestycyjną przekazano do tej pory 25 ha.

fot. K. Krzeziński / UM Gliwice

Na uwagę zasługuje siedziba firmy Kamssoft, największy biurowiec w Nowych Gliwicach oraz grafitowy budynek gliwickiej Agencji Reklamy Fux, projektu Weroniki Łuszczki i Łukasza Piankowskiego z pracowni Interurban, który brał udział w plebiscycie Polska Architektura 2017 i znalazł się w finałowej dziesiątce XI edycji konkursu Bryła Roku 2017

fot. materiały Fux

quam re nossequam merciis. Id molorit ut et que rorovit, tet debitem re

Na swoją siedzibę Nowe Gliwice wybrała również firma Kamssoft zajmująca się systemami informatycznymi dla medycyny i farmacji oraz Future Processing, firma specjalizująca się w tworzeniu oprogramowania komputerowego na potrzeby międzynarodowego handlu i przemysłu i usług. To największy pracodawca w Nowych Gliwicach – w czterech budynkach kompleksu Future Park zatrudnia około 600 osób.

– Wybraliśmy Nowe Gliwice ze względu na: bliskość uczelni, łatwość dojazdu i możliwość inwestycji we własny park

technologiczny. To tylko kilka argumentów, które przemawiały za tym wyborem. Po 10 latach nasze marzenia o budowie własnego kompleksu się spełniły a my możemy cieszyć się sąsiedztwem wielu ważnych dla Gliwic firm. W ciągu dekady FP stała się firmą ponad 900-osobową, a Nowe Gliwice stały się zapleczem prężnie działających firm, które śmiało patrzą w przyszłość i są obecne w całej Europie – mówi Jarosław Czaja, prezes FP.

Od dekady z powodzeniem w Nowych Gliwicach działa też firma FIS–SST tworząca oprogramowanie. – Byliśmy jednymi z pierwszych stawiających swoją siedzibę na tym terenie. Od tego czasu otoczenie bardzo się

zmieniło. Teraz to miejsce tętni życiem. Jeżeli szuka się przyjaznego miejsca do prowadzenia działalności, to Nowe Gliwice są do tego idealne – mówi Janusz Hryszkiewicz, prezes zarządu FIS–SST Sp. z o.o.

Swoje siedziby ulokowały tam również: firma Etoisoft zajmująca się produkcją nowoczesnych oznaczeń przemysłowych i systemów Auto ID, działająca w branży automatyki przemysłowej Propoint czy tworząca gry komputerowe i aplikacje na platformy mobilne spółka Idreams. Działa tam także Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Uniwersytet Trzeciego Wieku i Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego. Nowoczesne budynki, w których mieszczą się

siedziby firm, to często przykłady doskonałej architektury. Ich projekty, wykonane przez gliwickie pracownie, są nagradzane w branżowych konkursach.

Potencjał Nowych Gliwic nie został jeszcze wyczerpany. W ofercie GAPR dostępnych jest jeszcze 8 działek inwestycyjnych.

W ramach kompleksu Nowe Gliwice dostępne są też powierzchnie biurowe o powierzchni od 30 do 100 m² oraz dwie większe tzw. open space wyposażone w sieć teleinformatyczną, dedykowaną sieć zasilającą oraz łącze internetowe. Ich dostępność zmienia się i obecnie kilka z nich ponownie oczekuje na najemców.

Na terenie Nowych Gliwic działa 45 nowoczesnych firm informatycznych oraz zaawansowanych technologicznie przedsiębiorstw z branży elektrotechnicznej, energetycznej, telekomunikacyjnej, informatycznej i lotniczej.

Działa tam m.in. Flytronic – twórca bezzałogowych systemów latających w tym pierwszego używanego przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej aparatu bezzałogowego WB Electronics FlyEye.

– ... WYPOWIEDŹ PREZESA FLYTRONIC. **Tem et et anihit estiusd aecabor eperion sequibusant. Id molorit ut et que rorovit, tet debitem re vel magnient. Bor sinulliatu re, quam fugia aligentiur? Quis diti aut id quam, corrovit velit, od**

fot. Zalewski Architekture Group

Siedzibę firmy FIS–SST zaprojektowali architekci z gliwickiego biura Zalewski Architekture Group. Projekt został Obiektem Roku w XVII edycji konkursu Architektura Roku Województwa Śląskiego, organizowanego przez Stowarzyszenie Architektów Polskich. Stowarzyszenie doceniło również siedzibę tworzącej gry komputerowe Infinite Dreams

fot. materiały Future Processing

W Nowych Gliwicach od dziesięciu lat działa m.in. firma Future Processing. Zaczynali skromnie, od wynajęcia w 2008 r. pokoi w budynku nr 4. Obecnie firma jest największym pracodawcą w Nowych Gliwicach i posiada kompleks złożony z czterech obiektów biurowych, który zaprojektowało gliwickie biuro projektowe MFA Studio.

Nie tylko dla biznesu

fot. Z. Daniec / UM Gliwice

Z potencjału Nowych Gliwic korzystają także mieszkańcy Gliwic, których przyciąga nie tylko Odział Odlewnictwa czy spotkania Uniwersytetu Trzeciego wieku. Organizowane są tam także plenerowe koncerty, pikniki rodzinne, zawody sportowe. To właśnie Nowych Gliwicach miał miejsce ubiegłoroczny finał wojewódzkiego święta zabytków techniki Industriada 2017, tu co roku zlokalizowane są start i meta gliwickiego półmaratonu.

i Technologii,, a dzień później przy ul. Bojkowskiej 37 odbędzie się Piknik Naukowo-Technologiczny PIK TECH, z udziałem Politechniki Śląskiej, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz firm z sektora wysokich technologii. W programie zaplanowano wiele ekscytujących wydarzeń, m.in. pokazy lotów dronów, wyścigi zdalnie sterowanych samochodów wydrukowanych w technologii 3D, warsztaty konstruktorskie dla dzieci czy miasteczko cyrkowe. Ponadto na odwiedzających piknik miłośników nowych smaków będą czekały foodtrucky serwujące oryginalne dania i strefa chill out.

Wiele będzie się działo na Nowych Gliwicach także w najbliższych dniach.

14 września rozpocznie się trzecia edycja Festiwalu Innowacji

Na finał obchodów organizatorzy zaplanowali wielki koncert plenerowy. Gwiazdą wieczoru będzie zespół Lao Che. (mf)

fot. A. Witwicki / UM Gliwice

W nowych Gliwicach odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych. Na zdjęciu Dzień Europy 2009.

fot. Z. Daniec / UM Gliwice

Święto Zabytków Techniki, Industriada 2017, przyciągnęła nie tylko wielu gliwiczian, ale również wielu mieszkańców regionu, zainteresowanych naszym industrialnym dziedzictwem

Bogdan Traczyk, prezes Górnos Śląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju:

Nowe Gliwice to fenomen. Zde-wastowany pokopalniany teren został przez Miasto przekształcony w małą dolinę krzemową, w której działa kilkadziesiąt firm informatycznych, a pracę znalazło ponad 2 tys. osób. Nastąpiła całkowita zmiana wizerunku tej części miasta – z górniczej w kierunku rozwoju, biznesu i technologii. Z dawnego industrialnego krajobrazu pozostały tylko trzy zabytkowe budynki, które po odrestaurowaniu zyskały nową funkcję, oraz jeden zrekonstruowany prawie do poziomu fundamentów, też z nową funkcją. Zreaktywowaliśmy też hałdę w części należącej do GAPR – tereny zostały uzbrojone i zasiedlone już kolejne firmy. Inicjatorem tej niezwykłej metamorfozy jest Miasto Gliwice, które dostrzegło potencjał tej przestrzeni i podjęło trud nadania mu nowego znaczenia oraz funkcji, inwestując olbrzymie środki.

fot. M. Klinger

Koncert **Lao Che** rozpocznie się 15 września, około godz. 20.00.

Wcześniej na scenie wystąpi pięć zespołów wyłonionych w konkursie „Nowe brzmienia – Nowe Gliwice”: **Double Blind, Koszau, Clumsy Warlocks, Kurczat i St. James Hotel**. Początek koncertów o godz. 14.30. Wstęp na wszystkie występy jest wolny.